

GALEB

ŠTEVILKA
LETOM IV.
TRST 1959-60

5

Galeb

LIST ZA MLADINO

Izhaja mesečno, izdajatelj in odgovorni urednik je Ivan Grbec. Ureja ga uredniški odbor.
Tiska tiskarna »Graphis« v Trstu, ulica sv. Frančiška 20 — Tel. 29-477

Naslovna stran je napravil Leon Koporc

Vsem naročnikom in bralcem Galeba
želite veselje velikonočne praznike

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

V S E B I N A

Danilo Gorinšek: Le kaj je	97
Ivan Matičič: Živalski vrtič	98
Pijanec	102
Stana Vinšek: Zaspane	103
Vladko Kogoj: Tetin lišček	104
Danilo Gorinšek: Domovina	105
Ludovika Kalan: Svetovi okoli nas	106
Ludovika Kalan: Lunik	107
Stana Vinšek: Prebrisani kmet	108
Lev in orel	108
M. Bambič: Polet na Luno	109
P. Orim: Na cesti pozor!	110
Stana Vinšek: Čisto navadna muca	113
S. Pahor: Ustanovitev mesta Trst	116
Naši mali dopisniki	119

Ilustriral: LEON KOPORC

DANILO GORINSEK

LE KAJ JE...

Le kaj je šinilo v drevo,
doslej vse mrko, žalostno,
da kakor ženin si nadelo
je danes svatbeno odelo?

Prav s sleherne njegovih vej
suhotnih, golih vse doslej,
prenežno popje je pognal,
razklepa že se cvetje zalo.

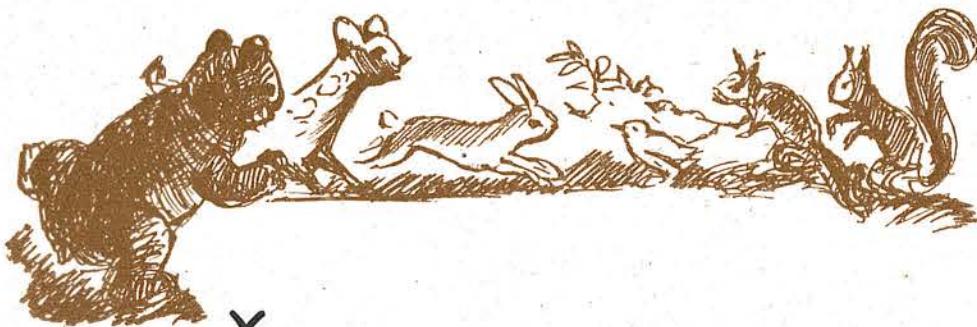
Le kaj je šinilo v drevo,
doslej vse mrko, žalostno?

Žgolé s krošnje že ob zori,
pozdravno pesem ptičji zbori,
nad njim lok sončnega neba
kot krov se boči iz zlata,
pod njim pa danes položena
preproga mehka je, zelena.

Le kaj je šinilo v drevo,
doslej vse mrko, žalostno?

Ej, danes ženin je, svatuje,
nevesto Vesno pričakuje . . .

Živalski vrtič

Vsa Kresajeva družina plane na noge v pričakovanju bližajoče se hude ure. Medvedek se ravno poigrava v sončnih žarkih pred hišo. Hitro ga spravijo noter. Mati Kresajna kliče družino noter v hišno zavetje, gospodar spravlja živino v hlev, Matejec srnico v njeno stajico. Ko je vse na varnem, zapro in zapahnejo vsa vrata.

Medtem se je medvedje renčanje že zelo približalo, kmalu se prikažeta medved in medvedka iz gozda. Strašansko razgrajata, renčita in rjoveta, da se ves hrib Zavrh stresa. Tekata okoli ograje, tu in tam se spneta na ograjo in gledata noter. Notri v hiši se pa prereka družina, kaj naj napravi. Kresaj in Kresajna hočeta mladiča oddati, otroci pa ne.

»Joj, kaj bo, če stara vdereta noter?« stokā mati.

»Zmeraj nam bosta na vratu, kako naj ju odženemo?« vpije oče.

Medvedek se pa nič ne razburja, veselo se sladka z medom, čeravno sliši renčanje svojih roditeljev zunaj. Mati Kresajna mu je nalašč dala medu prav zdaj, da se bo s tem zmotil.

Kresaj odpre okno, da vidi, kje sta stara dva. Od zadnjega konca ograje se sliši renčanje. Kresaj gre ven, steče k sprednji ograji in odpre vrata. Nato steče nazaj v hišo, dvigne medvedka in ga postavi pred hišo. Za njim stopi še mati in da malemu še kos medu za popotno. Nato zapro vežna vrata. Vsi notri napetō pričakujejo, kaj pride.

Medved in medvedeta vdereta končno noter skozi odprta vrata. S strastnim zarenčanjem zašapata k svojemu ljubljencu in ga pričneta srečna oblijavati. Capinček ju prijazno gleda, a kar naprej liže svoj sat. Brž mu ga hoče stari izmakniti, mali se brani, stara pa čofne starega snedenca s šapo po glavi. Mati Kresajna, ki opazuje to reč pri oknu, gre po dva sata in oba vrže skozi okno. Stari ji hvaležno pokima z glavo, stara pa nič, je še zmeraj huda. Helanca strese ven še pehar suhih hrušk; toda medveda se za hruške ne menita, pač pa popadeta vsak en sat. Prične se goltavo mlaskanje presladke gostije.

Toda medvedka misli tudi na onega, ki sameva doma v brlogu. Samo pol sata pomlaska, a pol ga pusti. Nato popade starega in mu izpuli preostali del njegovega sata ter mu z glavo pokaže na suhe hruške, ki leže na tleh. Oba se lotita zdaj hrušk in jih gladko pospravita.

Treba bo oditi, domov se vrniti. Stara dva se še malo zazibljeta in zapešeta, da izkažeta dobri Kresajevi družini svojo hvaležnost. Zatem pokaže medvedka staremu s šapo, naj poprime ljubljence. Stari se zaguga okoli mladiča, ga poprime z gobcem na vrhu pod tilnikom in dvigne; medvedka pobere z gobcem, kolikor je še satja na tleh, da bo za onega, ki čaka doma.

Nato odidejo.

Vežna vrata se odpro, otroci se usujejo ven in zajokajo. Rjavega ljubčka ni več, žalostni se ozirajo za njim.

Mati jih tolaži: »Eh, kaj vam je treba jokati, saj imate še veveričke, zajčke, srnico.«

Saj res, pojdimo gledat veveričke! Tecimo k smreki! Glejte no, saj so zgoraj že štiri, a prinesli smo samo dve! Kajpak, dve mladi in dve stari, vse štiri skakljajo zdaj po vejah, drse po deblu dol in gor. Stara dva hitro

preskakujeta z veje na vejo, mladička se pa šele vadita, a sta že kar prožna. Potem se sklonijo v košaro, si izberejo lešnik, oreh ali skorjico kruha, sedejo na vejo, odvihajo svoje pahljačke, nato škrabljajo, škrabljajo.

Poglejmo k zajčkom. Ne, ne, tu v hlevu ne bo več zanje, zatohlo je in temačno. Tu je le za domače zajce, ki so tega vajeni, divji pa hočejo svežega zraka in svetlobe. Domači zajci skakljajo venomer po hlevu naokrog; mimogrede se spno ob stajici divjih in radovedni pokukajo noter. Tu pa ti divjaki kaj klavrni žde v temoti. Seve, vzrok temu je tudi barva: domači so beli, črni, sivi, rumeni, črno-beli, medtem ko so divji same dolgočasne sive barve.

Matejec in Lovrek uvidita, da bo treba tu nekaj ukreniti, da divji rod ne propade. Gresta pregledat pleteno ograjo okoli in okoli. Kajti noter ne sme prav nobena nepovabljenega zverca. Kar je v ograji preluknjanega ali pretrganega, to vse na novo prepleteta, da se ne prilisiči noter lisica, podlasica ali dihur. Kar je pokvečeno, podpreta in poravnata.

Tako, zdaj divje zajce ven! Fanta gresta k stajici, zajčke predeneta v koš — in hajdi ven! Na vrtu si izbereta neki grmič blizu pletene ograje. Pod ta grmič položita gnezdo, nanj šop suhe trave. Zdaj dvigneta za ušesa zajčke iz koša in jih spustita v gnezdo. Brž se skrijejo pod suho travo. Naokrog natreseta korenja, vse drugo si bodo našli v vrtnih gredah.

Kako pa piščanci? Oh, domači se krasno razvijajo, koklja jih vodi že vse okoli hiše in po vrtu, kjer jih veseli, povsod so doma. Divji pa še zmeraj žde v ograjenem kotičku pod kozolcem in žalostni čivkajo, nikamor se ne morejo razgibati. Fanta se nekaj posvetujeta, na vrtu si izbereta grmičevje in šavje, tam notri napravita gnezdo. Potem gresta lovit divje piščance. V teh nekaj tednih so že nekoliko zrasli, že tako bliskovito tekajo naokoli, da jih prav s težavo ulovita. Odneseta jih na vrt, kjer jih izpustita pod grmičje. Živalce se brž skrijejo v gnezdo. Čez čas se malo razgledajo in jo čivkajo ucvro okoli po vrtu. Teko, teko, ko da lete, veselé se prostega gibanja. Fantiča sta zadovoljna. Prihite tudi ostali otroci, a jih le prav malo vidijo, ker se te divje piške venomer skrivajo v travi ali šavju.

Helena in Poldka prideta iz šole in nekaj povesta.

»Tu zunaj okoli ograje se potika neki srnjak,« pove Helena.

»Prav spredaj pred ograjnimi vrati je nekaj vohljal in skozi letve gledal noter,« doda Poldka.

»Res,« pritrdi Helena, »ko sva se mu približali, je pa zbežal,« dopolni Helena.

»Kam je zbežal?« vpraša oče.

»Tja zad je stekel.«

»Kaj poznata vedve srnjaka?« vpraša zopet oče.

»Seveda,« pokima Helena, »prav tak je ko srna, le še rožičke ima na glavi.«

Oče gre pogledat ven. Kmalu se vrne in reče: »Res je, ob zadnjem koncu ograje se sprehaja.«

Mati Kresajna vpraša: »Je mar prišel ponjo?«

»Prav gotovo,« pritrdi Kresaj. »Njen oče je, svojo izgubljeno hčerko je zavohal — in zdaj prihaja k njej.«

»Da bi jo izvabil,« doda Helena. »Je ne damo!«

»Ne damo je, ne,« povzame Poldka.

»Oh, spravimo ga noter, če se da, saj je revež,« reče mati.

»Kajpak, noter, noter,« pritegne oče. »Čakajte, kako naj ga spravimo noter?« Oče se čehlja za ušesi in ugiblje. »Kje je zdaj mala?« vpraša.

»V svoji stajici,« reče Helena.

»Je niste še izpustili ven? Rekel sem, da jo je treba zjutraj izpustiti, pod noč pa zapreti nazaj v stajico.«

»Saj smo jo izpustile,« reče mati.

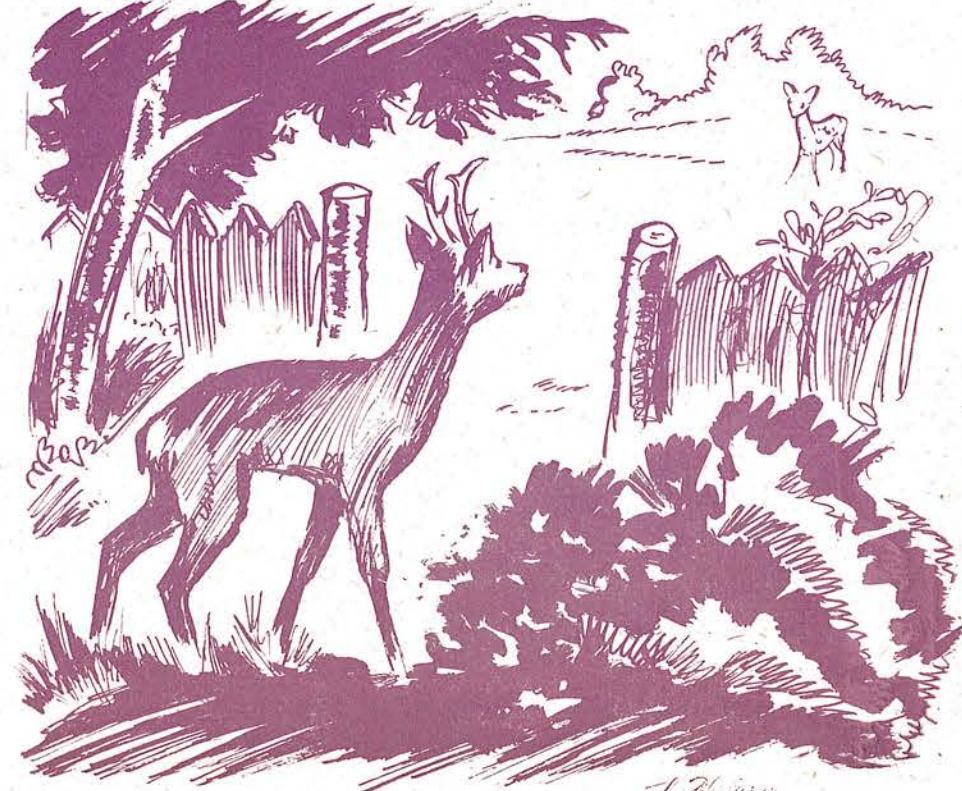
»že zjutraj,« doda Poldka; »tam zadaj na vrtu se pase in skaklja.«

»No, pojdimo ponjo, Poldka,« ji veli oče, »in pripelji jo tu spred na gredo; tu naj obira solato ali kar hoče; ti se pa umakni v hišo. Ti, Helena, pa pojdi, odpri ograjna vrata na stežaj, potem se skrij za tisto grmičevje tam zunaj. In pazi! Kadar pride srnjak in vstopi skozi vrata noter, tedaj se približaj in zapri ograjna vrata!«

»Samo da medtem ne uide mala ven,« pomišlja mati.

»Če bi pa ušla, jo pa ti, Helena, ujem!« veli oče.

Deklici odideta. Poldka vzame skorjico kruha in steče k srnici na vrt. Živalca prične skakljati okoli Poldke, saj se imata tako radi. Poldka ji po-

nudi skorjico, srnica jo povoha, Poldka se umika, a srnica skaklja za njo. Tako prideta do prednje grede. Tukaj ji spusti Poldka skorjico in se umakne v hišo. Srnica škrablja skorjico, jo zopet spusti in prične ovohavati solato in drugo zelenjavno.

Helanca je medtem že odprla ograjna vrata in počenila tja za grmičje.

Kje neki je zdaj srnjak? Tam zunaj za vrtičem je oprezoval za svojo hčerko, ko se je pasla na vrtiču. Zdaj se pa pomika na prednjo stran, ker jo je gotovo videl, kam je odšla.

In res, je že tu, se že bliža ograjnim vratom. Oprezuje, gleda noter, uzre svojo hčerko — a vrata so odprta. Toda srnjak si ne upa vstopiti, kajti znotraj ograje prebivajo ljudje, njegovi smrtni sovražniki, ki so mu nastavili past. Le čudno se mu zdi, kako da njegova hčerka še zmeraj živi in je niso ti grdi ljudje še snedli. Srnjak stopica pred vrtičem in koleba, ne more se odločiti. Čuti pa, da je hčerka močnejša in privlačnejša od vseh pomislek. Ce so ti ljudje njej prizanesli, bodo morda tudi njemu. Sicer so pa tukaj vrata odprta: samo do nje bo stopil, ji namignil, naj mu sledi — in švrk! — bosta v hipu zunaj! Hčerka bo vsa srečna, vrneta se nazaj v svoje ljube gozdne temine.

Srnjak iztegne noter samo glavo — in zabevska. Srnica dvigne glavico in se ozre. Nekaj trenutkov se gledata. Nato srnica skloni glavico, jo zopet dvigne in otrese z njo, kakor da razmišlja, ne more se znajti, morda ga ne pozna več? Potem pa naenkrat vesela zaskaklja proti njemu. On pa veselo zabevska in steče k nji, svoji izgubljeni hčerki...

Kako ljubko se hčerkica privije k očku, on pa skloni glavo in jo pritisne k njeni, glavica se stiska h glavi... Zatem jo prične on obлизovati, poljublja jo na gobček in ona obližuje njega. Presrečna sta — hčerka in atek. V nju no srečo pa kane grenka kaplja ob misli na nesrečno mamico. Toda zdaj je očka zaverovan v hčerkico, čisto zmeden je ob tem sladkem snidenju, tako da je pozabil na odprta vrata in na beg.

(*Dalje*)

Pijanec

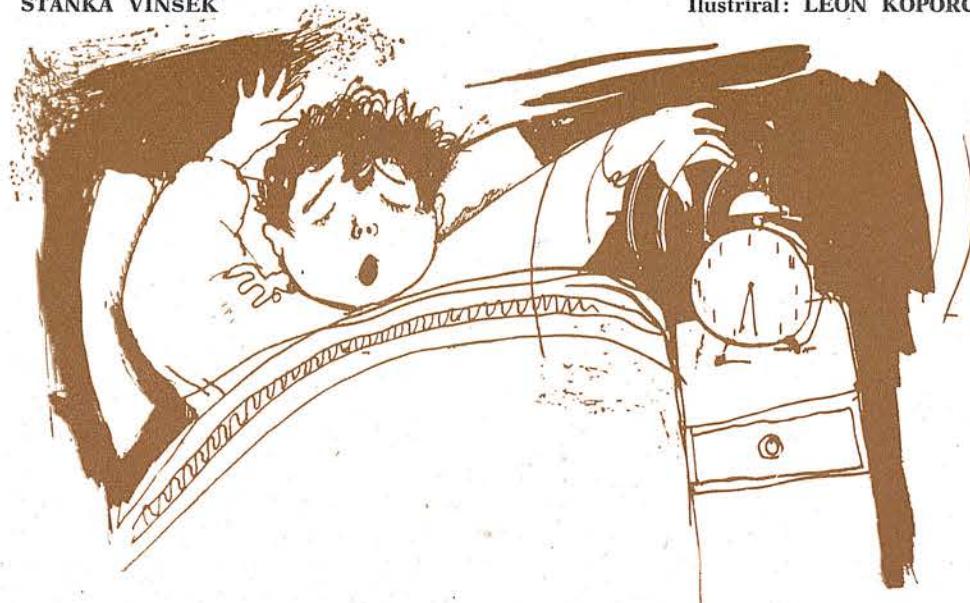

Pijanec je padel ponoči v mlako. Le s težavo se je skobacal na breg. »Fej,« je dejal in pljunil, »koliko umazane vode sem pogolnil! Ko bi bilo v mlaki vsaj vino,« je rentačil.

Tedaj se oglasi iz mlake žaba: »Ce bi bila ta voda vino, bi se upijanil in utonil. Morda bi te niti ne bilo škoda!«

STANKA VINSEK

Ilustriral: LEON KOPORC

Z A S P A N E

UAAAHH! KAKO SEM ŠE ZASPAJ,
PA ME ŽE BUDIJO!
STRAŠNO DANES SEM BOLAN:
ME LASJE' BOLIJO.

FEJ, BUDILKA, SITNA SI,
KAJ DRDRAŠ BREZ KRAJA?
SAJ JE KOMAJ POLNOČI,
KDO NAJ ZDAJ ŽE VSTAJA!

KAM LE SPET SE VSEM MUDI?
SPET ME KLIČE MATI.
SPET TA MUHA ZDAJ BRENČI,
NE PUSTI ME SPATI!

KAJ BOM ZDAJ BREZ PERNICE?
ATA, TO JE KRUTO:
MALO ŠE PUSTITE ME,
SAMO ZA MINUTO!

KO ODRASEL BOM POSTAL,
Z MOJO MIJCO DIMO
KAKOR MEDVED BOM PRESPAL
CELO DOLGO ZIMO!

Tetin

lišček

Ptički v kletkah so se mi že od nekdaj smilili. Že kot otrok sem se primerjal z njimi in si mislil: »Joj, kako bi mi bilo hudo, če bi mene takole zaprli v sobo! Zato je prav gotovo tudi ptičkom v kletkah hudo!«

In tako mislim še dandanes ter ne morem razumeti tistih, ki se morejo zabavati in veseliti ob petju ubogih ptičic, ki jih imajo v kletkah, teh drobnih jetnikov. Jaz bi prav gotovo ne bil vesel: jetnik je vedno samo jetnik, pa naj poje še tako lepo.

O takih pa, ki stikajo celo za ptičjimi gnezdi, si mislim, da so kruti in brez srca. Kaj ne ve, da je ptičku gnezdo prav tisto, kar je nam naš dom! In mladički v gnezdu? Niso li prav tako kot vi, otročiči? Le kaj bi dejal, ko bi kdo prilomastil v tvoj dom in pograbil otročice ter jih odgnal s seboj ali pa jih kar tam pobil?

Tako mislim vselej, ko vidim kje ptička v kletki.

Toda vrnimo se k liščku.

Prišel sem nekoč k teti. Na hodniku, v kletki, se je oglasil lišček. Tako majčken in tako lep je bil! Zaletaval se je v žice, ki so mu branile v sivo. A iz nje ni mogel.

»Kako bi ga rešil?« mi je rojilo po glavi. Tam sem bil samo gost, le na obisku, in se mi le ni zdelo pravilno, da bi kar tako, meni nič, tebi nič odpril liščku kletko.

Lotil sem se tetinega sinčka, svojega bratranca. Dolgo sem mu govoril brez prestanka o ptičkih. Kako ljubijo svobodo, kako trpe, če so zaprti. Tako dolgo sem mu vse to pripovedoval, da je bil nazadnje kar ganjen.

Sel sem nato po opravkih v mesto in se vrnil k teti proti večeru. Kletka je bila odprta in prazna. Moje besede so padle na rodovitna tla.

A lišček je pri svojih že užival zlato svobodo.

*Sonce sije, zlate curke lije
na zeleni grm, na bele hiše,
razcvetena vesna je zelena —
česa zdaj srce si naj želi še?*

*Mladec Gregor z doma se odpravlja,
tuji svet izvabi ga bahato:
»V domovini nočem več živeti,
pa čeprav v njej sije sonce zlato!«*

*A tujina je varljivka zvita —
kdor jo ceni zdaj, nekoč jo kolne,
pograd mu lesen za postelj nudi,
ni ležišča tam in měhke volne.*

*Burja piše, hlad pretresa hiše,
listje pada, z neba lije ploha,
golo drevje s prazno krošnjo sega
v žalostno nebo kot črna soha.*

*Starec Gregor врача v domovino
z bolnim srcem se, ki trudno bije :
»V domovini vsaj želim umreti,
pa čeprav v njej mrzla ploha lije!«*

Človek občuduje bajno veličino in skrivnostno mogočnost vesoljskega sistema. Danes je njegov največji sen in stremljenje poleteti v vesolje, spoznati in raziskati »sosede« planete. Spoznal jih bo, če se bo povzpel do njih.

Merkur je najbližji Soncu, to je 40 milijonov km. Okrog Sonca se zavrti v 88 dneh in mu kaže vedno isto lice. Zato ima stran, ki je obrnjena proti Soncu, stalno temperaturo + 350 stopinj, na nasprotni strani, ki je vedno v temi, pa — 273 stopinj mraza. Življenje na Merkurju je torej nemogoče, na eni strani bi se spekli, na drugi pa zmrznili.

Luna, ta naš bledi satelit, je od Zemlje oddaljena 385.000 km. Gostota atmosfere je tako nizka v primeri z našo, da lahko trdimo, da je sploh ni. Torej brez zraka, brez vode, nikakega sledu živega bitja, le prepadi, luknje, mrtva žrela vulkanov, štrleče skalovje in nad vsem ogromna odeja prahu.

Venera je skrivnosten planet in naš najbližji sosed. Najkrajša razdalja je 40 milijonov km. Njen premer je 12.200 km. Ima tudi atmosfero. A kakšno? Tako je gosta in medla, da ni mogoče razločiti njenega obličja, niti je ne predro sončni žarki. To pomeni, da je na Veneri tropsko podnebje in če je na njej voda, (kar je skoraj nemogoče,) je ta v stalnem vrenju.

Jupiter stanuje 800 milijonov km daleč od Sonca, zato je zelo mrzel. Njegova temperatura je — 140 stopinj. Tudi na tega ne bo stopila astronavtova noga. Atmosfera Jupitra je polna metana in amoniaka, ki sta strupena. Poleg tega divjajo na njem neprestano močni viharji, ki dosegajo hitrost do 300 km na uro.

Mars je cilj astronautov. Toliko je že bilo govora o tem planetu, da nam je postal že kar domač. Prav nič ne bi bili presenečeni, če bi se pred nami na ulici pojavil kak Marsovec. Mars je brat Zemlje. Njegov premer meri polovico naše oble, njegovo telo pa je desetina našega. To bi bile razlike. Tudi dan traja na Marsu 24 ur, ima letne čase, temperatura pa se giblje med — 20 in — 10 stopinj. Končno ima tudi atmosfero, ki vsebuje malo kisika in mnogo ogljikovih plinov. To dejstvo pa ne izključuje, da je življenje na Marsu možno. V letu 1956, ko se je Mars nahajjal najbližje Zemlji, to je 60 milijonov km, so zvezdogledi skoraj z gotovostjo trdili, da je na Marsu mnogo rastlin, ki bi se primerjale višinskim lišajem in mahom. Torej bi bilo življenje na Marsu zgolj vegetalno in v primeri z razvojem na Zemljiji v velikem zaostanku. Tako bo Mars astronautom, ki ga bodo v bližnji ali daljni bodočnosti obiskali, nudil sliko stanja, v kakršnem je bil naš ljubi, stari planet ob zori svojega postanka.

LUDOVICA KALAN

Lunik

LUNIK — KOZMIČNA RAKETA —
JE V VSEMIRJE ODLETELA
IN PO HITRI, SINJI VOŽNJI
SE JE V LUNO ZALETELA.

NOV KORAK V SKRIVNOST VESOLJA
ČLOVEK NEMO OBČUDUJE.
KAJ JE STARA LUNA REKLA,
TEGA NIHČE NE VPRAŠUJE.

NAJBRŽ PLAHO SO STRMELE
NJENE ŽALOSTNE PUŠČAVE,
KO JE LUNIK JI PRINESEL
PRVE ZEMELJSKE POZDRAVE.

Ilustriral: LEON KOPORC

PREBRISANI KMET

(arabska pravljica)

Hasan, ubog kmetovalec, je prišel v mesto. Na ramah je nosil težak tovor drv, da bi jih prodal in si kupil najpotrebnejše za dom. Grčava so bila polena in zato je ubogi prodajalec skrbno pazil, da ne bi z njimi oplazil kakšnega bogatega meščana in mu strgal svilenko obleko. Ko je prišel na obširen trg, kjer se je gnetlo ljudi, je zato pričel na ves glas klicati: »Izognite se! Izognite se!« in ljudje so mu radevolje šli s pota.

To pa je jezilo ošabnega gizdalina Tiulija, ki je razkazoval svojo prazno glavo in svojo dragoceno obleko vsakomur, kdor ga je hotel pogledati. On da bi se izognil? Pa še takemu beraškemu kmetavzarju? Ne, nikdar! In z visoko vzravnano glavo je koračil naravnost proti težaku, trdno prepričan, da se mu bo Hasan v velikem loku spoštljivo izognil.

Hasan, sklonjen pod svojim bremenom, pa ga ni niti opazil. In tako se je zgodilo: čeprav je Tiuli zadnji hip le odskočil, mu je šrtleča veja temeljito strgala krasno vezen svilen rokav.

Hasan je prestrašen obstal, Tiuli pa je vpil, kot bi ga devali iz kože. Kmalu se je prikazala straža in na Tiulijevo zahtevo oba nasprotnika odvedla pred kadijo, kjer je bogataš zahteval odškodnino za strgano obleko.

Sodniku je bilo žal bednega težaka, zato ga je prijazno vprašal, kako je prišlo do nezgode? Hasan pa se je na vsa vprašanja samo nemo priklanjal in ni izpregovoril niti besedice. Kadiju je bilo naposled dovolj in je rekel bogatinu: »Kaj naj storim z njim? Mož je očvidno gluhonem!«

»O ne, kje neki! je zrastel bogataš. »Prej na cesti je vpil, da je kar letelo skozi ušesa: »Izognite se! Izognite se!«

»No,« je tedaj izpregovoril Hasan, »in zakaj se nisi izognil?«

Lev in osel

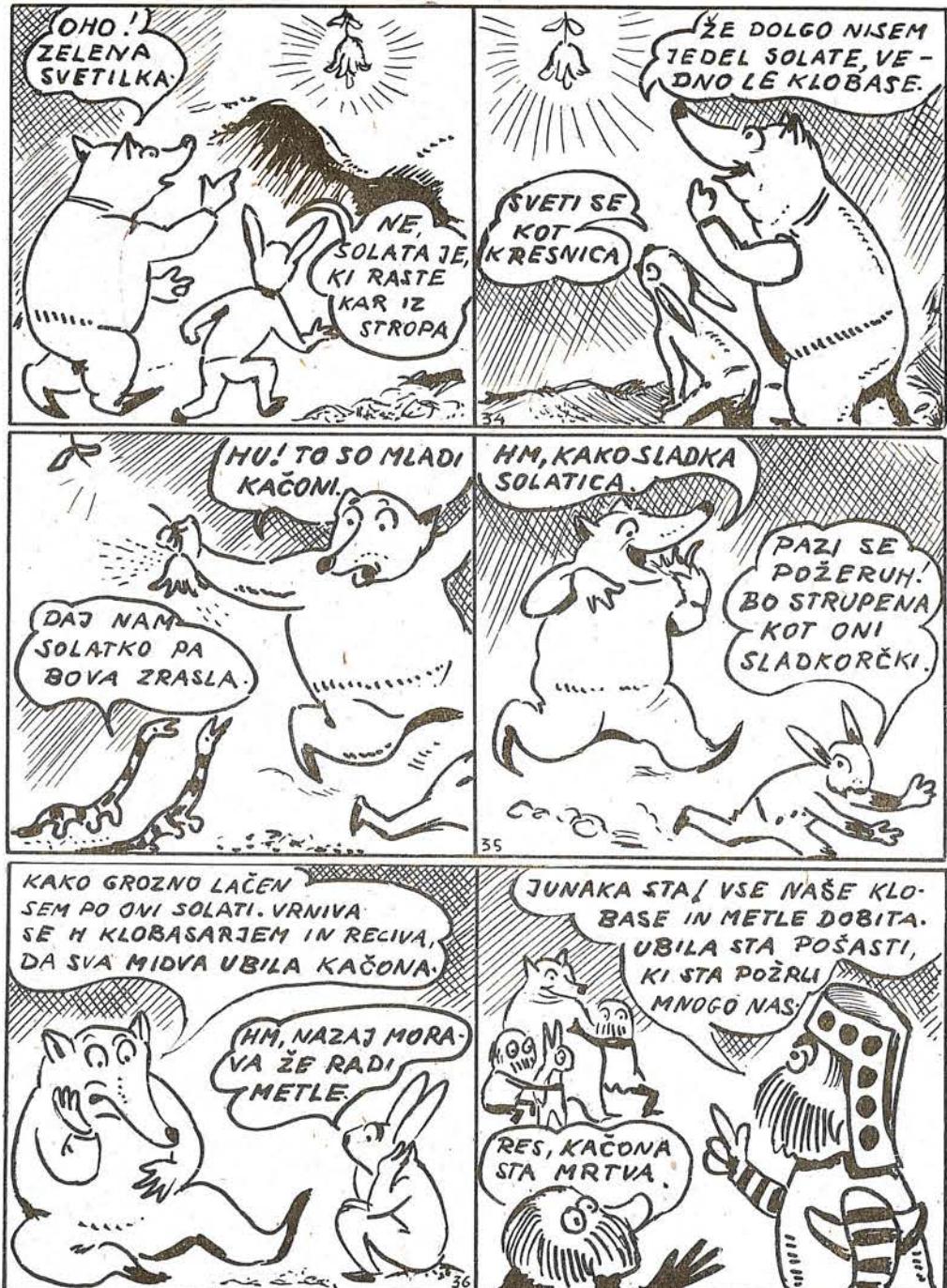
Lev si nekoč najame osla za gonjača na lovou. Osel dirja po gozdu in riga tako strašno, da zbeže vse živali pred njim. Beže in pribreže do leva, ki jih raztrga in poje. Po lovou vpraša osel ponosno:

»No, kako ti je všeč moj glas?«

»Zares,« odgovori lev, »še jaz bi se ustrašil, ko bi ne vedel, da je tisti, ki riga, samo osel.«

POLET NA LUNO

Piše in riše: M. BAMBIC

Na cesti nozor!

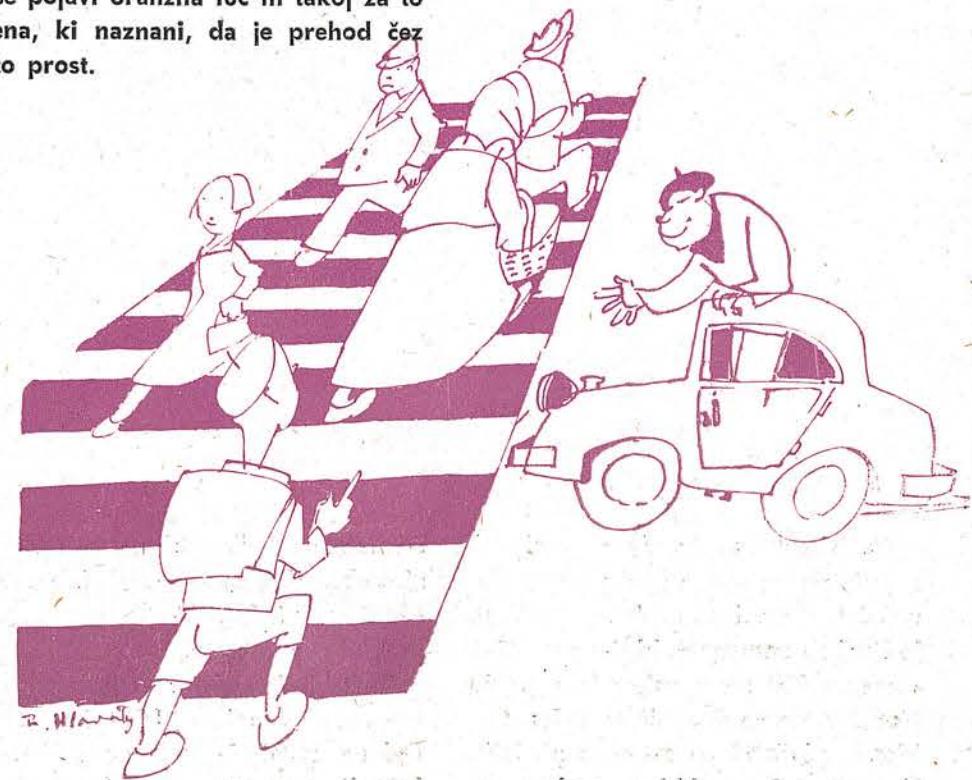
Naša šola stoji ob glavni cesti, ki pelje v Trst. Ob glavnem vhodu stoje otroci in opazujejo, kako drve po asfaltiranem cestnem tlaku avtomobili proti mestu in v nasprotno smer. Na stotine na dan!

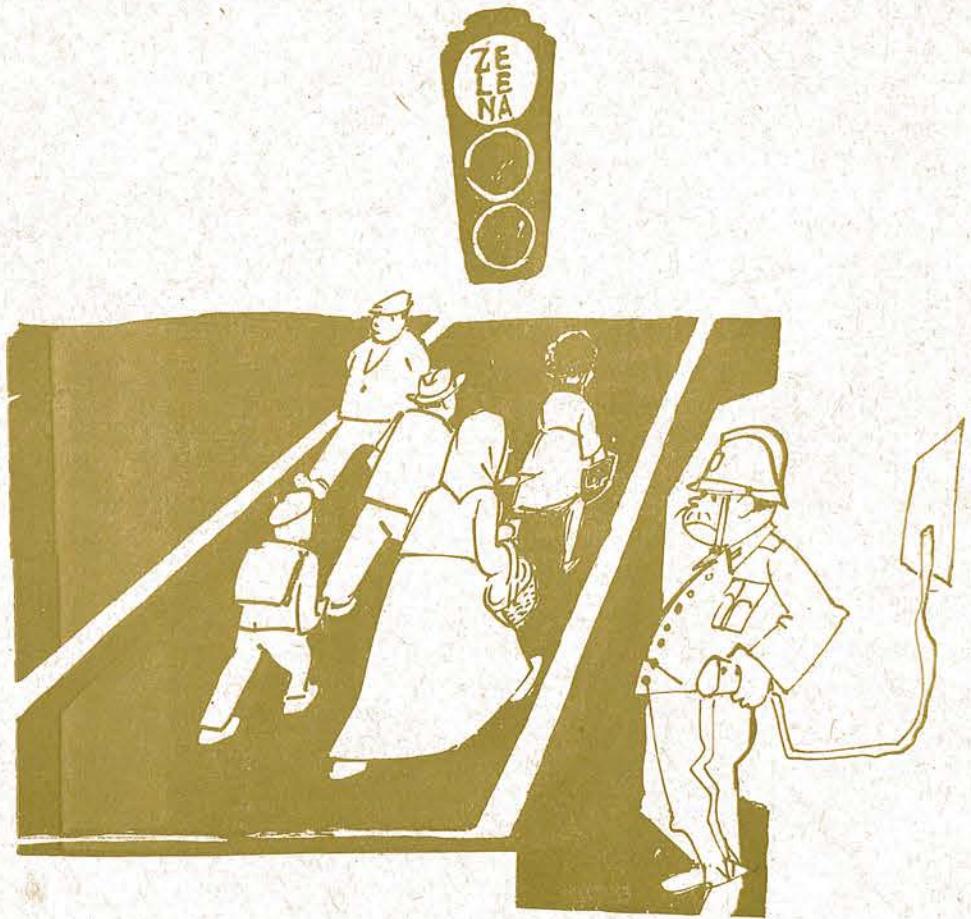
Ko hodimo dandanes po taki prometni cesti, moramo biti zelo previdni, da nas kdo ne povozi. V dnevnem časopisu beremo vsak dan o težkih nesrečah, ki se dogodijo na cesti, največ zaradi neprevidnosti vozača ali pa tudi pešca.

Zaradi reda in varnosti so na cestah razni znaki in luči. Ob robovih ceste opazimo cestne kamne, pobarvane s črno in belo barvo. Zato so obcestni kamni vozaču avta, ki drvi po cesti z velikansko brzino, bolj vidni. Po zelo prometnih cestah imajo obcestni kamni vdelane kristalne steklene leče, ki se ponoči svetijo v pramu avtomobilskih luči.

Po mestnih ulicah je točno določeno, kod smemo hoditi. Dve beli vzponredni črti nam kažeta prehod preko ulice. Samo med tema vzporednima črtama smemo hoditi, ko prečkamo ulico. Pri prehodu moramo biti zelo previdni, da nas ne povozi kak nepreviden šofer. Če pa je prehod preko ulice pobarvam z gostimi belimi črtami, (zebrast prehod) — imajo na takem prehodu prednost pešci in avto se mora ob takem prehodu ustaviti. Na važnih prometnih križiščih stoji svetlobno znamenje, ki mu pravimo semafor. Ta naprava ima tri različne luči: rdeča, oranžna in zelena. Ko sveti rdeča luč, je cesta zaprta za pešce in vozila. Kmalu se pojavi oranžna luč in takoj za to zelena, ki naznani, da je prehod čez cesto prost.

Na cestah so še drugi znaki, ki označujejo ovinke, vzpetine, širino ceste, itd. Povsod so znaki, ki opozarjajo ljudi na nevarnost, ki jim preti. Zato moramo biti na cestah zelo previdni. Hoditi moramo čim bolj ob robu ceste, kjer so pločniki, pa samo po pločniku. V mestu moramo biti pozorni na pro-

metnega stražnika, ki na križiščih, ki niso opremljena s semafori, daje z roko, oblečeno v belo rokavico, znamenje za prehod preko ceste.

V Italiji je sedaj v veljavi nov cestno-prometni zakon, ki točno določa red na cestah in tudi strogo kaznuje kršitelje tega cestnega reda.

MAUREEN A. PHILIP
prev. SPANA VINŠEK

Ilustriral: R. HLAVATY

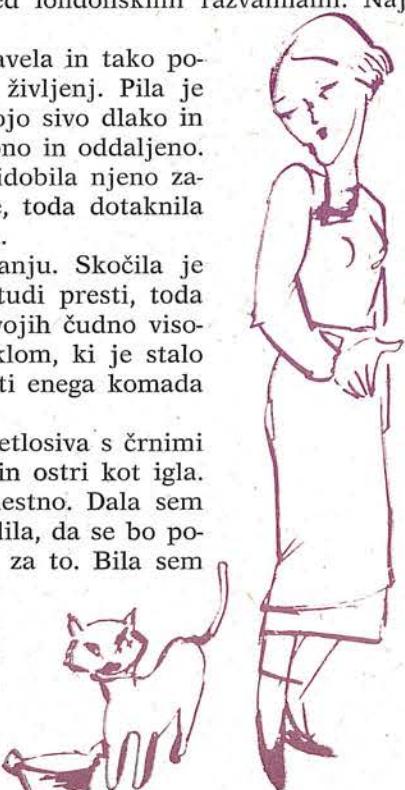
ČISTO NAVADNA MUCA

Našla sem jo nekega deževnega jesenskega dne. Kot majhna, siva mokra žogica je ležala v obcestnem jarku. Mislila sem, da je mrtva. Toda ko sem se nagnila nad njo, je odprla svoje svete modre oči in bliskovito zamahnila s šapico. Bila je tako mršava, da bi bila lahko preštela vsa njena rebra, in v zatilju je imela globok ugriz. Zato sem jo vzela s seboj, ko sem pomislila na jate psov, ki so se klatili med londonskimi razvalinami. Naj bi vsaj v miru poginila.

Toda ni poginila. Izredno hitro je ozdravela in tako potrdila ljudski izrek, da ima mačka sedem življenj. Pila je mleko, jedla jetrca in ribje glave, čistila svojo sivo dlako in me nekako zaničljivo pogledovala. Nedostopno in oddaljeno. Na vse načine sem si prizadevala, da bi pridobila njeno zaupanje. Ponujala sem ji največje poslastice, toda dotaknila se jih je šele takrat, ko je nisem več gledala.

Počasi se je privadila mojemu stanovanju. Skočila je na okensko polico in se sončila. Znala je tudi presti, toda nikdar se ni pustila prijeti. Hodila je na svojih čudno visokih in trdih nogah med mojim češkim stekлом, ki je stalno na omarici, in je bilo zelo dragoceno. In niti enega komada ni prevrnila.

Njena dlaka je postala gosta in lepa, svetlosiva s črnimi progami. Njeni kremlji so bili snežnobeli in ostri kot igla. Uporabljala jih je, če se ji je to zdelo umestno. Dala sem ji ime. Imenovala sem jo Kid in sem si mislila, da se bo počasi navadila nanj. Toda niti zmenila se ni za to. Bila sem potrta, da me žival ni imela rada in mi ni zaupala. Pritrjevala sem ljudem, ki so trdili, da so mačke zahrbtne in nezveste. Nekoč me je opraskala, ko sem jo hotela prijeti za tilnik, ker mi je snedla vse cvetje iz lončka. Sklenila sem, da je ne bom obdržala. Raje bi imela psička. Ponudili so mi majhnega črno-belega španijela. Psi so pač bolj priladljivi in ljubeznivejši.

Premišljevala sem, kaj naj bi napravila z mačko. Končno sem se odločila, da jo dam sestri, ki živi na deželi. Tam je mački itak bolje kot v mestu. Posadila sem Kid v košarico, jo še enkrat nakrmila z jetrci in ribo in ji dala mleka, kolikor ga je hotela piti. Ljubkovala sem jo za ušesi in Kid je predla. Skoro mi je bilo žal, toda sedaj je bilo že vse domenjeno. Peljali sva se v mojem vozilu. Kid je sedela čisto mirno v svoji košarici, le tu pa tam je pomežiknila z zaspanimi očmi. Peljali sva se kakih sto kilometrov, skozi dvoje mest in mnogo vasi.

Sele zyečer sva prispeli k moji sestri.

Pogledala je Kid in rekla malo razočarano:

»Oh, čisto navadna mucka? Mislila sem, da je vsaj angorska!«

»Ne, Kid je čisto navadna siva domača mačka, ampak mogoče ti bo lovila miši!«

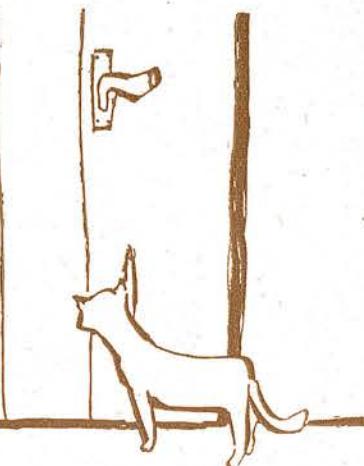
Moje slovo od mucke je bilo kratko. Niti malo prisrčno. Gotovo me je že pozabila, ker se ni niti ozrla za meno.

Na povratku sem vzela psička kar s seboj. Tiščal se me je in me z vročim rdečim jezičkom polizal po obrazu. Zaupal mi je in jaz sem ga ljubila od prvega trenutka.

Teden nato je bila Kid zopet tukaj. Sedela je pred kuhinjskimi vrtati in tiho mijavkala. Odprla sem in muca se je na visokih, malo trdih nogah splazila mimo mene. Z nezmotljivim nagonom mačk je našla domov. Čez sto kilometrov je prešla, skozi neštete vasi in dvoje mest. Ničesar ni bilo, kar bi jo speljalo s poti. Nisem hotela verjeti, toda bilo je tako. To me je ganilo. Hotela sem jo pobožati, toda izognila se je moji roki in grozeče pokazala kremlje. Je bilo mar le stanovanje, kar jo je privabilo nazaj, le dobra hrana? Ne vem. Toda nisem je hotela zopet oddati. Saj tudi ne bi imelo smisla, ker bi bila itak prišla nazaj.

Začuda dobro se je mačka razumela z malim psičkom. Ni pihala, če je prišel v njeni bližini, kvečjemu je grozeče iztegnila tačko, če se je preveč približal njeni skledici. Največkrat pa se sploh ni brigala zanj, prav tako, kot se ni brigala zame. Zdelo se je, kot da živi na neki tuji, daljni zemlji.

Nekaj dni sem bila bolna in sem morala ležati. Tedaj sem prvič opazila, da se je Kid zame zanimala. Bilo je, kot da bi Kid s svojim tankim čutom opazila, da je nekaj drugače kot sicer. Splezala je na vznožje moje postelje in tam nepremično obsedela. Njene brezdanje plave oči so me gledale. Skoro nobene hrane se ni dotaknila, dokler

nisem ozdravela. Mali psiček je skakljal okoli mene. Zavijal je od veselja, če sem ga vzela v naročje, bil je prisrčen in rad se je pustil ljubkovati. Imela sem vtis, da ga Kid zaničuje.

Kid je postala zdaj velika, lepa in sloka žival. Po mehkih šapicah se je neslišno pomikala po stanovanju. Sedaj se je utegnilo pripetiti, da se je kar na mah zmuznila mimo mene tako, da sem občutila njen mehki kožušček ob nogavicah. Storila je to z neskončno mehkim, valujočim gibom. Bilo je kot ljubkovanje. Toda še na misel mi ni prišlo, da bi jo prijela. Gotovo bi me opraskala.

In nekoč se je zgodilo ono nepojmljivo. Nekega dne sem spoznala nemajni pogum te živali. — Moje stanovanje leži v pritličju in večkrat so me ljudje opomnili, naj si dam napraviti varnostno ključavnico. Pa vedno sem se smejal: »Pri meni, osamljeni ženski, pa res ni kaj odnesti...«

Bil je mračen, meglen zimski večer. Dež je bobnal ob okna. Pravkar sem si pripravila skodelico čaja, udobno sedla in se veselila knjige, ki sem si jo prinesla iz knjižnice. In na mah so se odprla vrata. Tuj moški je stal v sobi. Mlad fant brez klobuka. Voda mu je kapljala iz razmršenih las. Oči so čudno plapolale. V roki je držal železno palico. Bila sem povsem otrpla. To ni bil navaden vломilec, ki bi rad kaj ukradel. Oči tega moža so nenanavno žarele. Obraz mu je spreletelo krčevito drgetanje.

»Kaj hočete?« sem stisnila iz suhega grla. Toda nisem se mogla premakniti, vse je bilo kot grozen sen.

Mož ni odgovoril. Počasi se mi je približal. V sobi je bilo čisto tiho. Tik pred mojim stolom je obstal.

Zdaj, sem si mislila, zdaj bo zamahnil... Vedela sem, da sem izgubljena.

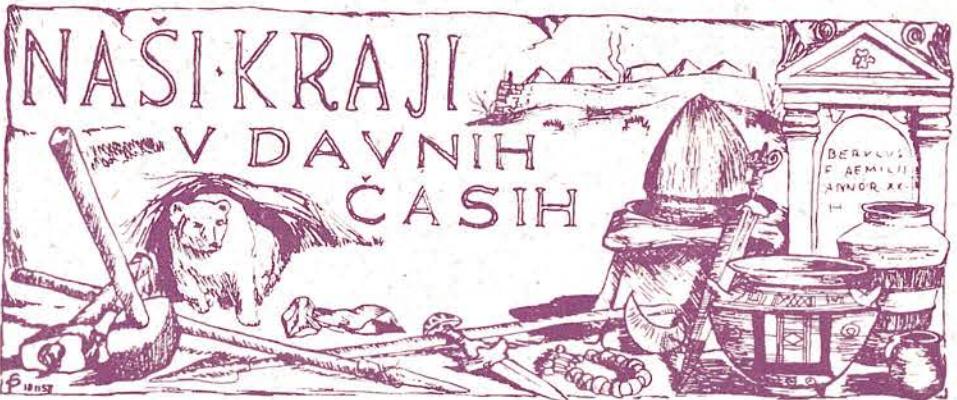
In tedaj se je zgodilo. Bliskovito je nekaj zletelo skozi sobo. Naglo, neslišno. Kid je skočila tuju na prsi, grizla in praskala. Vedno znotra je ostre kremlje zasajala možu v obraz. Kid ni bila več preprosta domača mucka, Kid je bila tiger, žival iz džungle, divja, neusmiljena in nevarna.

Mož je kratko, ostro zakričal. Železna palica je zaropotala na tla, z obema rokama je zgrabil mačko in jo zagnal od sebe... In potem je izginil.

Vse to se je zgodilo v nekaj trenutkih. Kid se je pobrala, si oblizala tačke in dlake, skočila na okensko polico in me pozorno pogledala. Stopila sem k njej in bi jo rada vzela v naročje. Odmaknila se mi je, odbijajoča in daljna. Toda rešila mi je življenje, kajti nekaj ur nato so stražniki ujeli moža z razpraskanim obrazom. Bil je nevaren bolnik, ki je ušel iz umobolnice in je že neko ženo umoril.

Je bil nagon, je bila ljubezen, ki je napotila Kid, da mi pomaga? Ne vem. Tega tudi nikdar ne bom izvedela.

Ustanovitev mesta Trst

Ko so leta 177 pr. Kr. Rimljani uničili histrsko kraljestvo, Histri še zdaleč niso bili pokorjeni. Zlasti pa so malo občutili rimski jarem Japodi, ki so prebivali na Pivki in ob zgornji Reki (Timavi). Rimljane je v naših krajih najbolj zanimala pot, ki je od Ogleja mimo Nabrežine, Opčin, Bazovice ter dalje preko Kozine vodila na Reko in še dlke ob dalmatinski obali do Grčije. V tistih časih jih je namreč posebno mikala ta bogata dežela; le od katerih strani naj bi se je lotili, niso vedeli.

Tako se je poleti 171. leta pr. Kr. prav po tej poti napotil samovoljni rimski konzul Gaj Kasij nad Makedonijo. Zbral je nekaj mož, ki so poznavali kraje ob tej poti, da bi mu kazali pot; vojakom je razdelil za 30 dni živeža in vojska je odkorakala iz Ogleja.

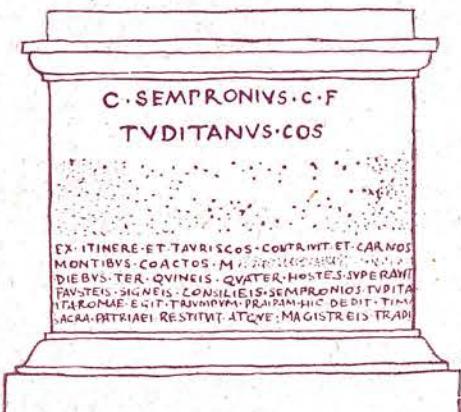
Ko je vlada v Rimu zvedela za to njegovo samovoljno dejanje, je najprej mislila, da se je napotil z vojsko

proti Karnom ali Histrom. Čim pa je zvedela kam je krenil, je takoj poslala 3 poslanca, da mu naznanijo ukaz vlade, naj se takoj vrne. Jezen, da se ni mogel polastiti Makedonije in njenih bogastev, se je ob povratku znesel nad plemenom Japodov, Histrov in Karnov, ki so prebivala ob oni poti. Še več: podal se je tudi na ozemlje tistih gorskih plemen, ki so bila zavezniki galskega kralja Kinkibila in povsod ropol, požigal in odvajal mirne prebivalce v sužnost.

Ker je tedaj nastopila zima, so se šele čez več mesecov, na spomlad, napotili zastopniki Karnov, Histrov in Japodov v Rim, da se pritožijo pri vradi. Obenem je prišlo v Rim tudi odposlanstvo galskega kralja Kinkibila, ki ga je vodil kraljev brat. Vsi so se pritožili zoper Gaja Kasija. Vse pa nič pomagalo, ker je bil ta odsoten in se je vradi zdelo krivično soditi ga v odsotnosti. Da bi potolažili omenjena ljudstva, so poslali k vsakemu od

njih po enega poslanca z večjo vsoto denarja. Bratu galskega kralja pa so poleg denarja dali še dve zlati ogrliči, več srebrnih posod, dva opremljena konja, njegovemu spremstvu vojaške plašče in pisana oblačila.

Rimljani so naložili premaganim ljudstvom take dajatve, da so se jih kmalu naveličala. Leta 129 pr. Kr. so se Karni ter Japodi povezali s Tavrski, ki so prebivali v Ljubljanski kotlini in se uprli. Nad uporna ljudstva so iz Rima poslali vojsko podoveljskemu konzulu Gaja Semproniju Tuditana, ki je upornike v 15. dneh štirikrat premagal. Da proslavi te svoje zmage in se zahvali bogovom za pomoc v vojni, je ob izlivu Timave postavil spomenik, ki se je, čeprav hudo poškodovan, ohranil (sl. 1); spisal je tudi knjigo o tej vojni, a se ni ohranila.

Spomenik G. Sempronija Tuditana

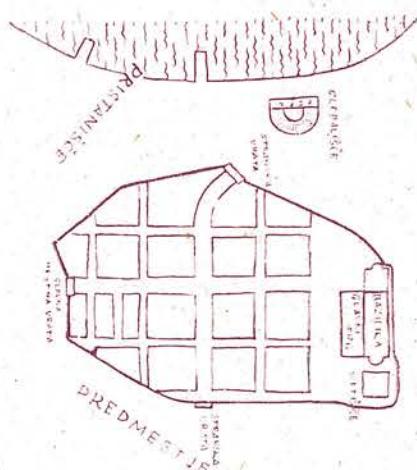
Verjetno so v tem času postavili v Trstu, ki je bil do tedaj le vas, trdnjavo z močno posadko, da bi nadzrovala nemirne domačine. Toda tedenji prebivalci Krasa, Brkinov in Pivke še vedno niso odložili misli na osvoboditev. V popisu del slavnega

Julija Cezarja beremo, da so poleti leta 52 pr. Kr. domačini z bližnjih hribov navalili na Trst in ga razrušili.

Da bi čimbolj podjarmila uporno prebivalstvo naših krajev, je rimska vlada okoli leta 45 pr. Kr. ustanovila v Trstu močno naselbino Rimljano iz rodu Pupinijcev. Domačinom so odvezeli ozemlje od Sesljana do Rižane in ga podelili novim prišlekom. Na kraju kjer je stalo gradišče Tergeste (v ilirskem jeziku pomeni ta beseda trg, tržišče) pa so zgradili utrjeno mesto, ki je obdržalo ime prejšnje naselbine. Tako je nastalo mesto Trst.

Gotovo vas zanima kakšno je bilo videti to mesto.

Raztezalo se je od današnjega gradu in cerkve sv. Justa do jezuitskih zaporov ter do slavoloka, ki mu Italijani pravijo Arco di Ricardo. V resnici to ni bil slavolok, temveč so to bila glavna mestna vrata. Od teh vrat je šla ravna in široka ulica do trga pred gradom, kjer je bil tedaj glavni mestni trg. Druga ravna in široka uli-

Načrt Trsta v dobi Rimljyanov

ca je pravokotno sekala to prvo in potekala tam, kjer je danes ulica delle monache. Pravokotno na ti dve

glavni mestni ulici so potekale vse ostale (sl. 2).

Ob obali, morje je takrat segalo do ulic Dante, Teatro romano in Malcantona, je bilo pristanišče. Na nasprotni strani mesta izven obzidja je stalo predmestje, kjer so prebivali najrevnejši meščani; po njihovih revnih kočah (latinsko *tugur*) se še danes imenuje ulica v tistem predelu mesta Tigor.

Ko se je leta 33 pr. Kr. mudil v naših krajih poznejši cesar Avgust s svojo vojsko, je dal popraviti mestno obzidje in stolpe.

Največji razcvet je pod Rimljani dosegel Trst za časa cesarja Trajana (okoli leta 110 po Kr.), ko so popravili glavni mestni tempelj in sezidali baziliko (vladno palačo) kjer sta zasedala občinski svet in sodišče (sl. 3). Približno v istem času je ugledni meščan Kvint Petronij Modest dal sezidati gledališče, cigar ostanki so še vidni (sl. 4).

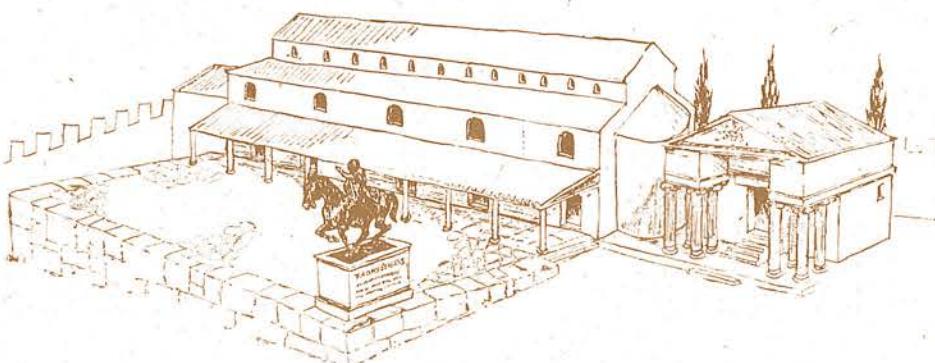
Okoli 40 let kasneje je živel v Trstu senator Fabij Sever, ki si je pridobil

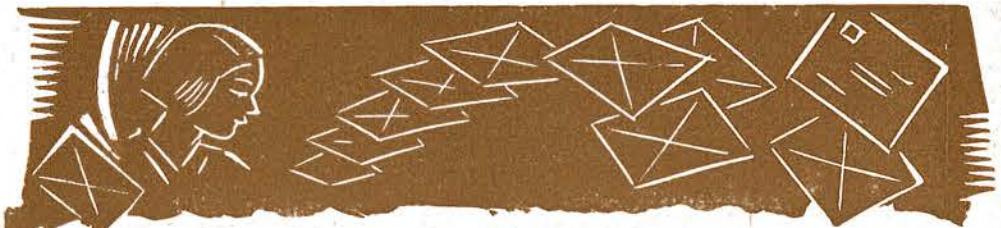
Kvint Petronij Modest

toliko zaslug za mesto, da so mu hvaljeni someščani postavili na najvidnejšem mestu trga bronast konjeniški spomenik, ki je bil ves pozlačen. Žal se je ohranil le podstavek.

Še dobrih 150 let je Trst uspeval, potem pa so se začeli zanj hudi časi.

Pogled na baziliko, tempelj, glavni trg in spomenik Fabija Severa

Naši mali dopisniki

MACKA IN PES

Nekoč je živel v stari hiši gospodar, ki je imel mačko in psa. Nekega dne je mačka stala v kotu in se je držala zelo jezno. Prišel je pes in ji rekel: »Dober dan, kaj pa ti je danes, da si tako jezna?« Mačka mu je odgovorila: »Veš, miši so mi zbežale!« in se je še nadalje držala jezno. Potem je šla mačka čakat miši pred luknjo. Za njo je prišel pes in ji je rekel: »Kaj pa čakaš?« Mačka mu je odgovorila: »Miši, miši čakam, kaj ti nisem že prej to povedala!« Pes: »Saj res, saj res, tudi meni je zajec ušel. Čakal sem ga za grmom, pa mi je ušel. Pa saj bo prišel drugi.« Tedaj se je mačka posmirlila, in se začela igrati s svojo žogico.

NADJA RAPOTEC
Boršt, IV. razr. osnov. šole

V NASEM RAZREDU

Letos obiskujem peti razred. V razredu nas ni prav dosti, a je vseeno lepo in se imamo radi. Niti predstavljamti si ne morem, kakšno bo slovo ob zaključku tega šolskega leta. Nekateri misljijo vstopiti v srednjo šolo, drugi pa v industrijsko.

Dosti smo se naučili v teh letih.

V našem razredu se večkrat tudi nasmehemo od srca, če pove kdo kako smešno. Med seboj tekmujemo. Če znamo dobro, ko smo izprashani ali napišemo dobro nalogo, nam naša gospodična zaznamuje točko. Včasih se tudi sami izprashujemo zgodovino in zemljepis.

V razredu imamo tudi različne zbirke. Če najdemo v časopisu zanimivo zgodovinsko ali zemljepisno sliko, jo izstrizemo in prenesemo v šolo. Imamo zbirko vseh žitaric in stročnic, zbirko premoga in kapnikov, narodne noše iz različnih dežel in držav,

razglednice evropskih mest in rastline bombaža. Med odmorom si večkrat vse ogledujemo. Posebno nas zanima mašna knjiga iz leta 1848, izdana v Celju, ko je bil tam za škofa Anton Martin Slomšek. Pisana je v bohoričici in stari slovenščini. Vse nas zanima.

Hitro so nam minila ta leta. Spominjam se še, kako je bil Jožko skrbast v drugem razredu, pa tudi jaz sem izgubila zob v šoli. Zdaj pa jih imam močne in si jih skrbno negujem.

Tudi svoje sošolke Dorice ne bom pozabil. Verjela je, da ji miška prinese sto lir, če postavi zob pred luknjico. Zdaj pa ve, da je bila mama tista dobra miška.

Že pet let smo skupaj in kmalu se boma družinica razcepila. Upam pa, da se bomo večkrat srečali in ostali vedno dobri prijatelji ter se spominjali na lepe ure, ki smo jih skupno preživeli v teh letih.

BEVILAČQUA (VČDOPIVEC) KLARA
Barkovlje, V. razr. osnov. šole

PRVI SNEG

Danes je prvi sneg pobelil naše mesto. Oh, kako težko sem ga pričakovala. Kako vesela sem bila, ko so padle prve snežinke, a žal sneg pri nas ni ostal dolgo.

Krasen pogled se mi je nudil na lepe pobeljene gore in planine, ko sem se drugi dan peljala proti Gorici. Koliko bolj živahnio je bilo tam, kot v našem mestu. Kepali so se odrasli in otroci. Tudi jaz sem bila deležna marsikatere kepe, a če sem le mogla, sem jo tudi vrnila. To je bila prava bitka. Le škoda, da je dan prehitro minil. Prav žalostna sem se vrnila v Trst.

MARIJA PEGAN
Sv. Jakob, IV. razr. osnov. šole

DRAGI GALEB!

Na pustni torek sem šel skupaj z mamo in sestrico v Tržič gledat pustne šeme. Povorka vozov je bila lepa in zelo smešna. Zelo sem se zabaval. Ko smo se vračali z avtobusom proti domu, sem videl reko Timavo in njene izvirke. Ta reka teče od Škocjanske Jame pod površjem Krasa in v Štivanu privre izpod zemlje na več mestih.

RADOVAN LEGIŠA
Sesljan, III. razr. osnov. šole

MOJ BRATEC

Imam bratca, ki mu je ime Boris. Star je petnajst mesecev. Če ga vprašam, kako se joče, si pokrije oči z rokami in reče: »E-e-e!« Ko sliši zvon, vedno reče: »Don, don.« Kadar pišem naloge, bi rad imel zvezke, pa mu jih ne dam.

MAJDA ARTAČ
Općine, II. razr. osnov. šole

NAŠ TELEFON

Nekega večera mi je očka povedal, da bomo najbrž imeli doma telefon. Ko sem to čula, sem kar poskočila od veselja. Čez dobre osem dni se je to uresničilo. Nekega dne sem prišla iz šole domov in zagledala dva mladenci, ki sta napeljevala žice. Radovedno sem opazovala njuno delo. Končno sta obesila na zid še črno škatlo. Tisti popoldan nisem imela miru. Črna škatla, ki je visela na steni, me je motila še pri pisanku domače naloge. Vsako toliko sem jo šla gledat in občudovat. Če bi mi mamica dovolila, bi najraje takoj zavrtela tisto kolesce, ki je na sredi škatle. No, naslednji dan sem ga vendarle lahko zavrtela. Najprej sem telefonirala naši nekdanji sosedi. Vzela sem slušalko v roko, jo pritisnila k ušesu, nato zavrtela številke na kolescu in v nestrenjem pričakovanju poslušala kaj bo. Kmalu se je nekdo oglasil, ker sem pa slišala samo glas, a videla nikogar, mi je beseda zastala in nisem znala odgovoriti. Toda kmalu sem se znašla in odgovorila polglasno: »Marica!« Soseda mi je nekaj govorila in se nato začela smejeti ter mi je končno rekla naj ji še kdaj telefoniram.

To je bilo moje prvo presenečenje. Drugi dan sem bila pogumnejša in sem telefonirala sošolki, s katero sva se dolgo pogovarjali, dokler mi ni mamica ukazala, da naj razgovor prekinem, ker bi morda telefon rabila naša soseda. Telefona sem ze-

lo vesela in žal bi mi bilo, če bi ga morali odpovedati.

MARICA FABJAN
Trst, ul. Donadoni, III. razr. os. šole

PUSTA SO ZAKOPALI

Na pepelnico sredo so pokopali pusta. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Na Škrlevjem dvorišču je ležal pust na parah. Pogrebne svečanosti so bile dolge. Pokojnega pusta so nosili po vsej vasi. Puštova vdova je zelo jokala. Mrtvega pušta so končno začgali in tako je bilo letošnjega veselega pustovanja konec.

ŠKARK JOŽE
Salež, IV. razr. osnov. šole

KAM BI RADA POTOVALA

Večkrat sanjam o čudovitih krajinah. Najbolj všeč bi mi bilo, če bi lahko odpotoval v Španijo. O tej deželi nam je mnogo lepega pripovedoval naš gospod učitelj. On je namreč bil v Španiji v času letošnjih počitnic. Tudi jaz bi rada videla to čudovito deželo. Sama pa ne bi hotela potovati. Najraje bi videla, da bi šla z menoj kaka moja prijateljica. No, če bi že šla v Španijo, bi se ustavila tudi v San Remu. Tudi o tem kraju vem že marsikaj. Tam piha gorak veter, ki privabljajo mnogo mravcev, ki so še mojemu učitelju ponoči nagajale, da ni mogel spati pod šotorom.

LJUBA COLJA
Salež, IV. razr. osnov. šole

POSETA DEDI I BABI

Od prošle godine nisam video babu i dedu, pa sam si zaželeo, da ih posetim. Ta prilika pružila mi se prošle nedelje. Kad sam stigao, upitam dedu: »Dede, kako živiš?« misleči, da on nezna slovenački. On me je iznenadio, kad mi je rekao: »Fantek, jaz živim prav dobro.« Zatem sam ga upitao: »Nonno, come la salute?« Opet me je iznenadio kad mi je odgovoril: »Bene, mio nipote.« Upitao sam ga gde je naučio slovenački i talijanski, a on je odgovorio, da je bio mornar, da je dolazio u Trst i da je tu naučio.

Na odlasku mi je rekao: »Bodi priden!« Rekao sam, da rado idem u školu, i da imam dobre drugove, sa kojima ću brzo naučiti slovenački i talijanski, tako da ćemo iduci put bolje govoriti.

GORAN KOVACIC
Trst, ul. Donadoni, IV. razr. osn. šole

ZA BISTRE GLAVE

KVADRAT

1	2	3	4	5	6
P					
	O				
		M			
			L		
				A	
					D

Izpolni navpično prazne kvadratke:

1. Red v šolskem spričevalu
2. Igračka, ki se kotali
3. Šolski predmet v srednji šoli
4. Cesta preko gorovja
5. Mož, ki obdeluje žlahnto kovino
6. Ptiček, ki ostane pozimi pri nas

RIZ	( )
VREDEN	( )
RIMA	( )
NOS	( )
MUCKA	( )
BRADA	( )
OKNO	( )
OLJKE	( )
PRAVA	( )
PROD	( )

Ce odvzameš vsaki besedi po eno črko, ti ostane beseda z drugim pomenom. Vsako odvzeto črko vpiši v oklepaj poleg besede. Odvzete črke ti dajo ime in priimek znanega slovenskega pisatelja.

UGANKI

Vsako pomlad prileti na obisk,
vsako jesen odpotuje.
Bela in plava ti šviga kot blisk,
z nami pod streho stanuje.

Stirje bratci, tri sestrice,
vsi enaki v rast in lice.
Šest odetih je v črnino,
sedma v rdečo kotenino.

Rešitve ugank pošljite do 20. aprila t. l. uredništvu »Galeba«, Općine pri Trstu — Opicina, Trieste.

REŠITVE IZ 4. STEVILKE

1. SKRITO BESEDILO: Vsak je svoje sreče kovač.
2. Kurent.
3. UGANKI: Za dobro podkovanega konja ni potreben noben žebelj. Volku najbolj podobna zver je volkulja.
4. POSETNICI: Karlo Buč je klobučar, Rok Čivara pa rokavičar.

REŠITVE SO POSLALI: Slavko Škrlj, Bruno Rebula, Danilo Rebula in Ivan Colja iz *Saleža*; Radovan Legiša, Lidiya Colja, Lučano Pieri in Gabrijela Colja iz *Sesljana*; Darinka Vidmar, Goran Kovačič, Marčelo Bembič, Marica Fabjan in Peter Zupan, učenke in učenci šole v ul. *Donadoni*; Aldo Kralj, Nadja Kralj in Suzana Kralj iz *Trebč*; Edi Ferluga in Žerjul Rudi z *Opčin*; Aleksander Rojc in Nadja Caharija iz *Nabrežine*; Adrijana Sau, Rado Gruden, Palmira Blasina, Radovan Lupinc, Davorin Trampuš, Sonja Pieri, Slavica Peric, Vilma Rebula, Celestina Knez, Rada Suban, Vladimir Kosmina in Ivo Širca iz *Šempolaja*; Zdenka Ravbar iz *Velikega Repna*; Dorica Zega in Aleksander Živec iz *Barkovelj*; Cvetka Glavina in Valter Mohor iz *Boljunca*; Radivoj Čač iz *Bazovice*; Dušan Ražem, Nada Kalc, Silvester Malalan, Sonja Vaclik, Vladimir Kalc, Stanko Hrovatin in Ivanka Guštin, dijaki in dijakinja strokovne šole na *Opčinah*.

Pripomba: Skoro vsi reševalci so bili mnenja, da je volku najbolj podobna zver lisica, pes ali šakal. Le malo reševalcev je uganiло, da je volkulja tista zver, ki je volku najbolj podobna. Za nagrado so vpoštevani seveda le tisti reševalci, ki so pravilno rešili tudi to uganko.

ZA NAGRADO JE ŽREB DOLOČIL: *Slavka Škrļja*, učenca osnovne šole v *Saležu*, *Petra Zupana*, učenca III. razreda osnovne šole v ul. *Donadoni* in *Čača Radivoja* iz *Bazovice*, dijaka I. razreda niž. sred. šole pri Sv. Jakobu.

VSEM MLADIM NAROČNIKOM IN BRALCEM GALEBA!

Mnogi izmed vas ste bili navzoči pri gledaliških predstavah D. Gorinškove mladinke igre SILNI BIČ. Uredništvo »Galeba« prosi, da mu najkasneje do 10. maja t. l. sporočite kako vam je ugajala ta igra, kaj vam je bilo pri igri najbolj všeč in zakaj vam je to ugajalo. Najboljši in najlepši odgovori bodo objavljeni v »Galebu«, dva najboljša pa bosta nagrajeni.

Uredništvo Galeba

Cena 50.- lir